

M.T.I

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 9.

bb. 1. szeptember végéig: befejezik a munkát a metro moszkva téri mélyállomásának építői

1/-don/zs/rj la

1972. augusztus 9.

szeptember végére befejezik a munkát a metro moszkva téri mélyállomásának építői. az új földalatti forgalmi centrum végző arculatának kialakításában részvevő vállalatok tartják a határidőket, s a jól összehangolt munka eredményeként a felszín alatt és a felszín fölött egyaránt napról-napra változik, szépül az állomás képe. a „mélyben”, az országos szakipari vállalat munkásai hozzáálltak az állomást díszítő elemek elhelyezéséhez, beépítéséhez. elsőként a peronszegélyt és a mozgólépcső előkéjét borítják gumiszőnyeggel, majd a mélyállomás kismozaik-burkolását készítik elő: a mozaik-kockákat - amelyek az állomás peroncsarnokát díszítik majd - eternittlapokra ragasztják. az állomás álmennyezetének beépítéséhez szintén a napokban látnak hozzá. a világoskék luxaflex-alumíniumburkolat a lámpatestekkel egyidejűleg kerül a helyére.

a felszínen - mint szakács györgyi építésvezető elmondta - már kibontakoztak a metro fogadó-csarnokának szétnyitott legyezőre emlékeztető körvonalai. a beton-munkákkal hamarosan végeznek, s már csak az állomás presszóteraszának betonozása van hátra. a kőművesek sem maradtak el társaiktól: az állomás oldalfalai gyors ütemben nőnek. az oszlopokat alátámasztó állványerdőket, csakúgy, mint az ács-műhelyt, a raktár-épületeket, a kerítést folyamatosan bontják el az építők, hogy a területet idejében adhassák át a tereprendezőknek. /mti/

--

N7

- 1 -

bb. 2. virágmintás étkészlet a müncheni magyar vendéglőknek

vid/ká/rj la

1972. augusztus 9.

a hódmezővásárhelyi alföldi porcelángyár a tömeggyártás mellett egyedi megrendeléseknek is eleget tesz. most szállították el egy különleges díszítésű készlet utolsó darabjait a budapesti mátyás pincének, illetve a nagy fővárosi étterem müncheni részlegének. a magyaros világmintákkal díszített étkező, valamint kávézó, teázó készlet több mint tízezer edényből áll, s az olimpián már ilyenekben találják münchenben a magyaros ételeket. /mti/

-. -

bb. 3. női karmester, fiatal előadóművészeink a nemzetközi zenei versenyeken

i/ró/fk/rj zs hgy

1972. augusztus 9.

fiatal előadóművészeink az év első felében nagy sikerrel szerepeltek a nemzetközi zenei versenyeken - s ősszel további vetélkedéseken kapnak lehetőséget tudásuk, tehetségük bizonyítására. az angliai leeds-ben lux erika, gyimesi lászló és schiff andrás képviselik a magyar színeket a nemzetközi zongoraversenyen. a szeptemberben a franciaországi besanconban megrendezendő karmester-versenyre női versenyzőt nevezünk: várady katalint, aki egyetlen női résztvevője lesz a dirigensek „összezsapásának”,.

münchenben a hegedűsök között szenthelyi miklós, a zongoraszonkon hamari andrás vesz részt. igen erősnek ígérkezik az oboások mezőnye: 54 versenyző között csánky emília és erdélyi tamás képviseli színeinket.

genfben fiatal brácsás indul: tóth zoltán, fülöp attila operaénekes az énekkategóriában áll dobogóra. a klarinét 94 tagu nemzetközi mezőnyében berkes kálmán, gallai attila, horváth lászló és maczák jános indul. itt balassa györgy professzor vesz részt a zsűri munkájában.

az év utolsó versenyén a poznani wieniawski hegedű-versenyen bálint mária és bartha mihály vesz részt. /mti/

-. -

- 2 -

i/ba/or/rj ie la

1972. augusztus 9.

augusztusban és szeptemberben, a betakarítási munkák befejeztével több mint husz országba utaztatja termelészövetkezetek és állami gazdaságok tagjait, dolgozóit az ibusz és a mém mezőgazdasági utazási irodája, az agroinform.

augusztusban a debreceni termelészövetkezeti közös vállalkozás dolgozói lengyelországba utaznak állattenyésztési tapasztalatcserére. utjuk során tejüzemekbe, a legkorszerűbb állattenyésztő telepekre és husfeldolgozó üzemekbe látogatnak. a nógrád megyei tsz szövetség vezetői a magas szervezethez ndk-beli szövetkezetek együttműködési formáival ismerkednek. augusztus végén a royal swiss-hez, a legnagyobb holland hagymatermelő, feldolgozó és hagymatermelő gépeket gyártó vállalatához látogat fél száz szolnok megyei hagymatermelő. a klagenfurti faipari vásárra a hazai erdőgazdaságok 40 dolgozója utazik az agroinform szervezésében. szeptemberben 8 különrepülőgéppel és 1 különvonattal - több mint ezer szövetkezeti tag utazik a szovjetunióba. a legtöbben a szeptember 6- és 19-e között moszkvában megrendezendő „mezőgazdasági technika, 72,, elnevezésű nemzetközi kiállításra jelentkezték.

a zöltség- és gyümölcstermesztés korszerű módszereivel ismerkedik bulgáriában a körös-vidéki termelészövetkezetek 60 tagja hollandiába, az aquatech vízkezelési-, szállítási és tárolási nemzetközi kiállításra elsősorban állattenyésztő szakemberek utaznak. a kapos- és koppány völgyi termelészövetkezetekből szeptemberben ausztriába, a wélecsi mezőgazdasági kiállításra és a világ egyik legkorszerűbb műtrágyagyárába, a linzi üzembe látogatnak el. több csoport tekinti meg londonban az ^{európai} paromfitenyésztési kiállítást. /mti/

-. -

bb. 5. mikor lehet meghosszabbítani az ndk-beli szakmai gyakorlatot - gondoskodnak a hazatérő fiatalok elhelyezéséről

i/h1/tm/rj zs hgy

1972. augusztus 9.

forgácsoló, lakatos és villanyszerelő szakmájú fiatalok jelentkezhetnek még az ndk-ba- közölték a városházán az mti munkatársával. - a kiutazással kapcsolatos tudnivalókról a xiii. kerületi katona józsef utca 25. szám alatt lévő munkaerőgazdálkodási hivatal ad felvilágosítást, s ugyanitt lehet jelentkezni a szakmai gyakorlatra is. egyébként a korábban jelentkezettek - összesen mintegy 600 fiatal - számára német nyelvtanfolyam indult, ugyanis a résztvevők kiutazás előtt nyolchetes nyelvtanfolyamon kötelesek részt venni.

/folyt.köv./

NA

- 3 -

ben kiutazott fiatalok első csoportjának hazatérése. közülük mintegy kétszázan jelezték hogy szeretnék az ndk-beli szakmai gyakorlatukat meghosszabbítani. ezzel kapcsolatban - s egyben a most jelentkezők tájékoztatására - a városházán elmondták: indokolt esetben egy évre meghosszabbítható a munkavállalási engedély azok részére, akik ndk állampolgárral házasságot kötöttek, és végleges visszatérésük, illetve konzuli utlevelük beszerzéséhez szükséges a szerződés-hosszabbítás; továbbá akik egyetemi tanulmányt folytatnak, vagy szervezett szakmunkásképzésben vesznek részt, illetve olyan párt- vagy társadalmi megbízatást teljesítenek, amelyeknél a szerződés-hosszabbításra szükség van, s ezzel az illetékes ndk- és magyar szervek egyetértenek. a munkavállalási engedély meghosszabbításának akadályai, ha a kérelmező fiatal sorkatonai szolgálatra igénybe vehető, különösen ha sorköteles korának utolsó évét tölti.

az említettektől eltérő esetekben szerződés-hosszabbításra nincs mód. egy év után csak az egyetemi, vagy főiskolai tanulmány folytatók kérhetnek hosszabbítást. a végleges visszatérés részletes feltételeiről a berlini magyar nagykövetség munkaügyi osztálya, és az illetékes ndk-szervek külön tájékoztatják a fiatalokat. a dolgozók végleges hazatérése után a munkaügyi szervek gondoskodnak elhelyezésükről. lehetőleg annál a vállalatnál, ahol a fiatal a kiutazást megelőzően dolgozott, illetve a lakóhelyéhez közelebbi más munkahelyen.

az ndk-ban dolgozó fiatalok számára biztosítják a zavartalan mozgalmi tevékenységet. például az ottani párt alapszervezet irányításával üzemként magyar ifjúsági alapszervezeteket hoznak létre, amelyeknek felső szerve a berlini kolónia kisz-bizottsága. a magyar dolgozók az üzemekben munkabrigádonként, csoportonként önálló magyar szakszervezeti csoportokat alakíthatnak. a szakszervezeti csoport vezetője a bizalmi. azokban az üzemekben, ahol a magyar szervezett dolgozók létszáma indokolja, több szakszervezeti csoport létesíthető, ezek irányítására önálló magyar műhelybizottságot kell választani. /mti/

-. -

- 4 -

vid/ká/rj hgy

1972. augusztus 9

zsufolásig megteltek a balaton kempingjei, így az ujonnan érkezők már nem igen kapnak helyet, s a kempingek kerítésein kívül verik fel sátraikat. a vadtáborozás azonban tilos. a helyi tanácsok megbízottjai rendszeresen ellenőrzik az említett helyeket, s felszólítják a vadkempingezőket, hogy szedjék fel sátraikat ezt a közegészségügyi szempontból is káros táborozási módot sem a köjál, sem a tanácsok nem engedélyezik. helyette azt javasolják, hogy házak udvaraiban béreljenek sátorhelyet, vagy vegyék igénybe a közmüvesített kempingekhez csatolt ugynevezett póttáborokat. /mti/

-. -

bb. 9. kőzetkristályosodás- napok alatt - magyar geológusok „modellezik „ a föld belsejét

i/ob/fk/zs/rj hgy

1972. augusztus 9.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa írja:

geológusaink a föld mélyében évmilliók során lezajlott folyamatokat hetek alatt reprodukálják. arra kíváncsiak többek között, hogy a különböző ércek, kőzetek, energiahordozók- kőszén, kőolaj- milyen fizikai és kémiai körülmények között keletkeznek. felderítésük érdekében a magyar tudományos akadémia geokémiai kutatólaboratóriumában saját készítésű műszerekkel vallatják a különböző kőzetek egész sorát.

az uttörő jellegű kutatómunkához szádeczky-kardoss elemér kossuth-díjas akadémikusnak a laboratórium igazgatójának felismerése adott ösztönzést speciális földtani viszonyai között a vulkán kőzetek képződésében a víznek rendkívül nagy szerepe van. a laboratóriumban végzett megfigyelések bebizonyították, hogy a terheléses- és a gőznyomásnak a földtani folyamatoknál betöltött szerepe- ellentétben az eddigi hiedelmekkel - nem egyenlő; a gőznyomásnak sokkal nagyobb a jelentősége.

dr. pesty lászló, a laboratórium nagynyomású részlegének vezetője elmondotta, hogy a vizsgálandó kőzetmintát vastagfalú acéledénybe helyezték és több száz c. fokra hevítették. komolyabb változást azonban mindaddig nem észleltek, amíg a kőzetet ugyanilyen hőmérsékleten nagynyomású gőzbe nem helyezték. a kristályosodási folyamat ekkor hirtelen megindult és viszonylag gyorsan, néhány napon belül, be is fejeződött. a kísérletet azon az obszidián nevű kőzeten is elvégezték, amelyet szerszámai készítéséhez már az ősember is felhasznált.

/folyt.köv./

MT

- 5 -

olyan üveges anyag ez, amely a vulkáni lávák gyors lehülése során képződött, és éppen a hirtelen lehülés következtében nem tudott kikristályosodni. Kísérleteik eredményeképpen egy olyan ásványos kötőanyagot kaptak, amely normális lehülési és kristályosodási idő esetén keletkezhetett volna.

az akadémia laboratóriuma egyébként abban különbözik külföldi társaitól, hogy a vizsgálódásokat itt természetes kőzeteken végzik, míg másutt csak mesterségesen előállított kémiai vegyületeken. a magyar kísérleti módszer azonban sokkal előnyösebb, mivel a természeti folyamatokra vonatkozólag közvetlen következtetéseket lehet levonni.

- kísérleteink az elméleti feltételezéseket gyakorlatilag igazolták. bebizonyították továbbá azt a korábban kétségbevitelt tényt, hogy a föld fejlődése során évmilliók alatt lejátszódó földtani folyamatok laboratóriumi körülmények között, emberi időmértéken belül, néhány nap alatt újrajátszhatók. a föld mélyén tett „kirándulások”, azt a sajátos ellentmondást is enyhítették, hogy a világűrben lejátszó folyamatokat jobban ismerjük, mint a közvetlenül a „talpunk”, alatt végbemenő földtani jelenségeket.

- kutatómunkánk azonban - folytatta pesty dr. -, ezen túlmenően más gyakorlati haszonnal is jár. egyrészt alapvetési szinten lehetővé teszi a föld nagy mélységeiben lejátszódó folyamatok alaposabb megismerését, a kőzetek és ércek képződésének minden szubjektivitást kiküszöbölő egzakt vizsgálatát. másrészt nyersanyagkutató szakembereinknek megfelelő segítséget ad ahhoz, hogy munkájukat az eddiginél nagyobb hatásfokkal végezhessék.

- munkánk azonban ezzel korántsem zárult le: távolabbi terveink közé tartozik - kőolaj- és földgázkutatókkal együttműködve - a hazai telepek képződési, felhalmozódási körülményeinek a vizsgálata, a népgazdasági szempontból rendkívül fontos energiahordozók keletkezési módjának konkrétabb, nagynyomású laboratóriumi tanulmányozása. /mt1/

-.-

bb. 10. újabb leletek gorslumban

vid/ká/rj hgy

1972. augusztus 9.

gorslumban, hazánk egyik legjelentősebb római kori ásatásának színpadán - az ideai, 15. ásatási évadban - az ókeresztény bazilika és a császárkultusz szentély kerülete közötti terület feltárása kezdődött meg. a munka sikerrel járt; újabb értékes leletek kerültek elő. a bazilika körül történelmi fontosságú, népvándorláskori temetőre bukkantak a régészek. a sírok kétségtelenné tették, hogy gorslumban a római város hanyatlása után sem szűnt meg az élet. ugyanezen a területen egy középkori ház maradványait is feltárták. a bazilika és a császárkultusz szentélyei közötti terület feltárásával a település középpontjában mintegy 200 méter hosszúságú összefüggő romterület alakult ki, amely az egymást keresztező két főutvonalat és a két utcához csatlakozó legfontosabb épületet mutatja be. /mt1/

-.-

- 6 -

tesei - kapcsok a magyar híradástechnikai berendezések

á-ju 1e la

1972. augusztus 9.

husz százalékkal több híradástechnikai terméket exportálunk a budavox külkereskedelmi részvénytársaság, s ennek körülből felére máris megkötötte a szerződéseket a szovjet, lengyel, csehszlovák stb. postákkal.

a részvénytársaságot alakító öt vállalat - a bhg, a brg, az fmv, a telefongyár és az orion - termékeinek legnagyobb vásárlója a szovjetunió, ahová összes exportjuk 60 százalékát szállítják. e tekintélyes mennyiséggel hazánk a szovjetunió híradástechnikai importjában a hatodik helyen áll. a gyárak általában jó ütemben szállítják ki az elkészült berendezéseket. elsősorban a budapesti rádiótechnikai gyár jár az élen: az időarányosnál 30 százalékkal több urh rádió-telefonberendezést exportáltak eddig. egyedül a finommechanikai vállalat maradt „adós”, az év végéig azonban még teljesíthetik kötelezettségeiket.

a híradástechnikában - a számítástechnikához hasonlóan - a fejlődés fokozatait az elektroncsöves, a tranzistoros és az integrált áramkörös készülékek jelzik. idén szállították először külföldre tranzisztorizált szélessávú mikrohullámu berendezéseket, a budavox nemrég megnyitott moszkvai kiállításán pedig már a telefongyár által kifejlesztett integrált áramkörös adatátviteli berendezéseket mutattak be. a szovjet szakemberek élénken érdeklődtek az új gyártmányok iránt, s előreláthatólag néhány hónapon belül szerződéseket is kötik a gyár egész termelését ezekből a cikkekből. /mt1/

-.-

bb 8. „palotai lakodalmas”, - rákospalotai tervek a főváros egyesítésének évfordulójára

i -don/zs-ju la

1972. augusztus 9.

összegezték a főváros egyesítésének közelgő 100. évfordulója alkalmából tett felajánlásokat. rákospalotán a jubileumra készülve a xv. kerületiek a városrész külső képének szépítését, újpalota „felöltöztetését”, vállalták.

/ folyt. köv./

MF

- 7 -

a megnevezett „szép, tiszta budapestért”, akcióba szinte mindenki benevezett. a mozgalom segítői házuk táját csinálták, parkosították. a vállalatok az „egy üzem egy iskola”, mozgalom keretében a tanintézeteket kifestik, a szertárak hiányzó kellékeit beszerzik. a programból az óvodák és a bölcsődék sem maradnak ki: az üzemek a játékközpontok garapításához adnak segítséget. a vállalatok a kerületfejlesztésen túlmenően fokozottan ügyelnek a munkahelyek tisztaságára, rendjére is.

a kerület pedagógus-pártszervezetei az iskolatanácsokkal karöltve helytörténeti gyűjtőmunkát végeznek, amelyek eredményeit kiállításokon mutatják majd be. az mts centenáriumi versenyek szervezésével készül az évforduló megünneplésére.

a kulturális rendezvények kiemelkedő eseménye lesz a „palotai lakodalmas”, című táncjáték bemutatása a csokonai művelődési házban. a táncmesterek most az új darab koreográfiáján dolgoznak.

a rákospalotai centenáriumi ünnepségsorozat záróakkordjaként a xv. kerületi tanács emléktáblával jutalmazza majd a vároésrészt építésében, szépítésében kitűnt társadalmi munkásokat. /mti/

--

bb 11. családi házak iparosított építéssel

1 sb/pá-ju 1e la

1972. augusztus 9.

a saját házépítés korszerűsítését tartja legfontosabb feladatának az építésügyi és városfejlesztési minisztérium magánlakás építési célprogram bizottsága. megbízására az építés-tudományi intézet és további három kutató és tervező intézet munkatársai több éves kutatómunkával dolgozták a házigyári szerkezetekhez hasonló, de elsősorban a családi házak korszerű, iparosított építésére alkalmas, úgynevezett metálmodul építőrendszert. jóelőre dolgoztak, hiszen az elképzelések szerint az v. ötéves tervben kerülhet sor a saját lakásépítésben is a korszerű iparosított építésmód elterjesztésére.
/ folyt. köv./

- 8 -

NA

bb 11. / családi házak ... 1. folyt./-ju

a metálmodul építőrendszerben egységes méret szerint tipizált szerkezeti elemeket terveztek, amelyekből változatos és korszerű földszintes lakóházakat lehet összeszerelni. a burkolatok, elemek, szerkezet részek sokféle variációja ad alkalmat az épületek változatos formáinak, díszítésének kialakítására. hasonlóképpen sok változat áll a tervezők rendelkezésére az újfajta szerkezeti elemekből épített házak telepítésére: lácna-ház, sorház, fésűsház, szőnyegház és átriumos beépítésre, de ugyanakkor nagy épület-komplexumok létrehozására is. az építők a helyszínen csavarozással erősítik össze az épület tartószerkezetét, elemeit. a homlokburkolat elemei között megtalálható az eternit, a fa, az alumínium és az előgyártott beton is. a válaszfal könnyű hangszigetelő anyagból készül, rögzítő csavarral lehet a padozathoz és a födémhez erősíteni, s így lehetőség nyílik arra, hogy a lakók utólag eltávolítsák a válaszfalat, tehát változtassanak a lakás beosztásán.

az új építőrendszer szerint elkészített kísérleti épületben gondos hőtechnikai méréseket végeztek, s a vizsgálatok alapján tervezték meg a végleges szerkezeteket. elkészültek már „nullszériát”, jelentő első három földszintes lakóház kivitelű tervei is. budapest 11. kerületében, a törökvesz ut menti mintalótelepen előreláthatóan még az idén megkezdik a három ház építését. /mti/

--

bb á12. hasznos tudnivalók, megszívlelendő tanácsok terhes nőknek

1 vt/fk-ju zs hgy

1972. augusztus 9.

a nyári időszak, a vissza-visszatérő kánikula fokozott megpróbáltatást jelent a terhes nőknek, akik a szokásosnál érzékenyebbek. az egészségügyi szakemberek ezért az tanácsolják, a terhes nő kerülje az izgalmakat, konfliktusokat, a családban és a munkahelyén egyaránt. a nyugodt kellemes környezet, a kiegyensúlyozott, egészséges életmód az egészséges utód létrehozásán magfontos feltétele.

/ folyt. köv./

NA

- 9 -

bb 12. / hasznos tudnivalók... 1. folyt./-ju

ajánlatos, hogy a munkaviszonyban lévő terhes nő forduljon az üzemorvoshoz, aki megmondja, hogy munkaköre egészségére nézve ártalmas-e vagy sem. a terhesek ne fogyasszanak alkoholtartalmú italokat és ne dohányozzanak. tudományos kísérletek sokszorosan bebizonyították, hogy az alkohol és a nikotin a magzat szervezetébe juthat és ott károsodást okoz. a leendő, édesanyák fogyasszanak sovány husokat, szárnyast, tejet és tejtermékeket, zöltséget, különböző friss gyümölcsöket. nem ajánlatos viszont a nehezen emészthető, fűszeres, sok lisztet tartalmazó ételek, a kövér hus. lehetőleg csak kevés folyadékot fogyasszanak. az életmód tartozéka legyen a rendszeres test-edzés, a napi séta, gyakori tartozkodás a szabadlevegőn.

a terhesség egyik kellemetlen kísérő jelensége a hányinger és a hányás. ha valakinél ez rendszeressé válik, féltétlenül forduljon orvoshoz. az is fontos, hogy a terhes nő fokozottabban ápolja és folyamatosan ellenőriztesse fogait, ugyanis a terhesség idején a fogak gyorsabban romlanak.

a terhesség első három hónapja a legkritikusabb időszak. ezért a terhesek ilyenkor kerüljék a zsúfolt helyeket, lehetőleg ne látogassanak betegeket - különösen olyanokat, akik fertőző, járványos betegségben szenvednek. mivel a terhes nők szervezete más és más módon reagál a külső hatásokra, terhességük kezdetétől tartsanak állandó kapcsolatot szakorvosukkal, aki egyéni sajátosságaik figyelembe vételével a/d részükre hasznos tanácsokat. /mti/

.-.

- 10 -

öb 13. szocialista brigádok segítik a textilipari tanulókat

1 ol/fk/ny 1e La

1972. augusztus 9.

a textiliparban a közelmúltban felmérték a szakmunkásképzés helyzetét és számbavették a fiatalok nevelésével, a tanulók életkörülményeivel összefüggő főbb feladatokat is.

jelenleg 37 textilipari szakmunkásképző iskola működik a könnyűipari minisztérium felügyelete alatt. azonban - noha a textilipari szakmunkásképzés immár több mint egy évtizedes múlttra tekint vissza - a minisztérium beruházási keretéből még nem tudtak megfelelő iskolát, s más korszerű feltételeket biztosítani. a meglévő tanműhelyek és az oktatások célokat szolgáló gépek a korábbiakhoz képest jóval modernebbek, ám mégsem kielégítő a technikai színvonal, s a jelenleginél több berendezésre lenne szükség. jónéhány vállalat arra törekedett, hogy újabb helyiségek biztosításával csökkentse a túlszűfolttságot, s némileg bővítették a tanulásához szükséges gépparkot is. a pamutiparban négy, a gyapju-, selyem-, len-kenderiparban három, a kötő- és hurkolóiparban pedig kilenc vállalat rendelkezik tanműhellyel. a többi husz vállalatnál, illetve gyáregységénél kijelölt tangépeken, a szakmunkások mellett folyik a képzés.

a 3354 szakmunkástanuló életkörülményeit nagymértékben befolyásolta, hogy közülük 1274-en bejárók, 672-en munkásszálláson, 453-an pedig albérletben laknak. saját leány szállással a vállalatok budapesten, szegeden, sopronban és kaposvárott rendelkeznek; itt ingyenes elhelyezést kapnak a tanulók. a legutóbbi tanévben 954 fiatal részesült társadalmi ösztöndíjban. természetesen elsősorban azok a vállalatok adtak ösztöndíjat, ahol különösen nyomaszt a munkaerő-gond, mégis - mint megállapították - a társadalmi ösztöndíj-rendszer lehetőségével a vállalatok általában nem élnek kellőképpen.

a textilipari vállalatok most nagy erőfeszítéseket tesznek hogy minél kedvezőbb körülmények között fogadhassák, illetve nevelhessék a szakmai utánpótlást. a szakszervezet elnöksége irányelveket tett közzé a szakmunkásképzéssel kapcsolatos vállalati szakszervezeti feladatokról. egyebek között felhívta a vállalatok figyelmét, hogy vegyék fel a kapcsolatot a környező általános iskolákkal, szervezzenek a végzős tanulók részére az üzemekben szakköröket, ifju technikusok, mérnökök irányításával. a szakmunkástanulók nevelésében sokat várnak a szocialista brigádok patronáló tevékenységétől. /mti/

8.05/ny

-11-

To 230

I különösen

bb 14. számítógépes fényszedő központ, új nyomdaüzem szegeden-
helyzetjelentés a nyomdaipar rekonstrukciójáról

1 ol/pf um ie la

1972. augusztus 9.

mint ismeretes, az elmúlt év decemberében hagyták jóvá a nyomdaipar fejlesztését szolgáló beruházásokat, s az azóta elért eredmények alapján már kirajzolódnak a korszerűbb, az igényeknek a jelenleginél jóval inkább megfelelő nyomdaipar körvonalai. országsszerte 22 nyomdában készültek fel a nyomdai termékek előállítását korszerűsítő és kapacitást növelő beruházásokra, a nyomdavállalatok jórésze már hozzá is látott a fejlesztéshez.

a nyomdaipar legjelentősebb vállalkozásának, az athenaeum nyomda új üzeme felépítésének előkészületeibe már bekapcsolódott a könnyűipari beruházó vállalat. a kooperáló partnerekkel folytatott tárgyalások alapján az építőipari kapacitás is biztosítottak látszik, s előreláthatólag az építési határidőket egyeztetni tudják a gépek beérkezési időpontjával is. a legfontosabb gépi berendezések - az alapgépek - vásárlására már megkötötték a szerződéseket.

a könyvgyártás fejlesztését négy nyomda korszerűsítése szolgálja. ezek közül a kossuth nyomda saját erejéből indította meg fejlesztési programját, és a közelmúltban kötötte meg a bankkal a hitelszerződést. a rekonstrukció csupán ebben a nyomdában újabb 1700 tonna könyvgyártó kapacitás létrehozását jelenti. az alföldi és a nyírségi nyomda hitelkérelme elbírálás alatt áll. az offszet rotációs folyóiratokat előállító kapacitás növelését a zrínyi nyomda tervezi. ez a vállalat is saját erőből kezdett hozzá, ideiglenes telephelyen, tökölon, a beruházáshoz. az itt ősszel meginduló termelés összesen mintegy 3 ezer tonnás folyóirattermelő kapacitás folyamatos „belépésének” kezdete lesz. mindez azonban csupán átmeneti megoldás, mert 1975-ig felépül csepén a zrínyi nyomda új üzeme. a várható többlet-kapacitás felhasználására az illetékes kiadókkal már jóelőre tárgyaltak.

megkezdődött a számítógépes fényszedő központ 7 nyomdavállalat együttműködésével tervezett létrehozásának előkészítése is. a fényszedő központ létesítését nemcsak az offszet technika általánossá váló elterjedése sürgeti, hanem a nyomdáknak is állandósult munkaerőhiány, valamint az az igény is, hogy a könyvpiacra gyorsan szétkapkodott, sikeres könyveket rövid időn belül utánnomhassák.

/folyt.köv./

- 12 -

8.13/um

bb 14. / számítógépes fényszedő központ .....folyt./um

a művelődésügyi minisztérium irányítása alatt álló nyomda beruházása már az elmúlt évben megkezdődött. a cél mintegy 3 ezer tonnányi új kapacitás létrehozása. a jegyzetsokszorosító vállalatnak ez az üzeme dabásra kerül; az egyetemek jegyzetellátásán kívül alkalmas lesz arra is, hogy kisebb példányszámú, egyszerűbb kivitelű tankönyveket, illetve szakkönyveket is nyomjon. ilyenformán várhatóan végre megoldódik majd a felsőfoku oktatás minden ősszel visszatérő gondja.

a husz tanácsi nyomda közül ötnél kezdtek hozzá a fejlesztéshez: zala-, somogy-és békés megyében, illetve salgótarján, és szekszárd nyomdáiban míg a kecskeméti petőfi nyomda áthúzóda beruházása már befejeződött. általában a tanácsi nyomdáknál viszonylag kedvezőbb a beruházások helyzete.

a nyomdák és a könnyűipari minisztériumnak nagyon fontos törekvése, hogy az előirányzott beruházási költségek túllépése nélkül érjék el a tervezett fejlesztés valamennyi célját, vagyis 2,6 milliárd forintos beruházással biztosítsák, hogy - egyebek között - a könyvtermelés az 1970. évihez képest 1975 végére 63, a napilapoké 43, a folyóiratoké pedig 66 százalékkal nőjön. /mti/

---

bb 15. a tápéi gyékényesek gyűjtőuton

vid/ká/ny la

1972. augusztus 9.

a tápéi háziipari szövetkezetben az idén több mint 50 millió forint értékű háztartási, lakberendezési és divatcikket készítenek, jelentős részben exportra, gyékényből, sásból. ezeket a vizinövényeket általában ilyenkor gyűjtik be az ország nagyobb álló vizeinek környékén. a gyékényesek első csoportja a héten utnak indult, elsőként a közeli fehér tó partjain láttak hozzá a gyékény- és sásaratáshoz. cikkeik iránt európaszerte növekszik az érdeklődés, ezért a következő időnyre legalább 200.000 kéve vizinövényre lesz szükségük, tizszer annyira, mint néhány évvel ezelőtt.

egyes nyugat-európai országoktól különleges megbízást is kaptak, mégpedig ugynevezett flamand székek kárpitozására. nyugati cégek ezt sokáig más országokban készítették - bizonyos fajta tengeri fűből. amióta azonban rájöttek, hogy a tápéiak még szebbet szőnek pirostövű sásból, azóta tőlük rendelik a flamand székek kárpitozását. az év végéig mintegy 130.000 min-tás sásszövetet küldenek belgiumba, franciaországba. /mti/

8.15/ny

-13-

bb 16. gyorsfagyasztott bodza - 100 vagon zöldbab

vid/ká/ny hgy

1972. augusztus 9.

teljes üzem van a székesfehérvári hűtőházban; minden feldolgozó teremben működnek a válogató szalagok, a zöldbab, a tök, a málna sorok. a kitűnő zöldbabtermésnek köszönhető, hogy az idén 100 vagonnal tartósíthat a hűtőház ebből a közkedvelt fűzelékféléből. kedvelik a háziasszonyok a gyorsfagyasztott, gyálult tököt is. ebből is lesz elegendő mennyiség: ötven vagonnyit tartalékolnak a télre a hűtőkamrákban. hamarosan megkezdik a szilva feldolgozását is, ebből belföldre tíz- husz vagonnyit, külföldi megrendelésre pedig ötven vagonnyit dolgoznak fel. hozzáláttak a bodza gyorsfagyasztásához is. külföldi megrendelésre 35 vagonnyi bodzát dolgoznak fel. a megrendelők ételkészítést készítenek belőle. /mti/

--

bb 17. karbid ágyuval riasztják a bakonyi vaddisznókat

vid/ká/ny hgy

1972. augusztus 9.

a bakony vidék erdőmenti mezőgazdasági területeit ezekben a hetekben gyakran keresik fel a vaddisznók. a csordákba verődött vadak, az óvatosságról is megfélemedve, egészen a falvak széléig hatolnak, sőt a kisebb bakonyi települések majorjaiba is bemerészkednek. a falánk vadakat különböző riasztó módszerekkel próbálják távol tartani a vetésektől. több helyen a karbidágyut is igénybe veszik. ezt az elmés szerkezetet alig néhány éve hozták forgalomba. a kisméretű ágyu önműködően adja le a lövéseit. a tartályban lévő karbid, a vízcsapok hatására gázt fejleszt, amely egy szerkezet segítségével, puska lövésnél erősebb hangot ad. a magas-bakony erdei településeinek közelében több ilyen modern riasztó eszközt állítottak be negyedóránként ismétlődő lövésre. /mti/

--

bb 18. száz éves a dombóvári vasuti csomópont

vid/ká/ny hg

1972. augusztus 9.

centenáriumára készül a dombóvári máv csomópont, a dél-dunántul legnagyobb vasuti pályaudvara. 1872. augusztus 14-én indult meg dombóvár és zánkó között a vasuti forgalom, s az óránként 13 kilométeres sebességgel haladó első vonatot annakidején ünnepélyesen fogadták kaposváron.

/folyt köv/
8.20/ny

-14-

bb 18. / száz éves ....folyt/ny

hétfőn a jubileum napján felidézük a 100 évvel ezelőtti eseményt és korhű vasuti szerelvényt indítanak dombóvárról kaposvárra. 326-os típusu mozdony vontatja majd a korabeli szerelvényt, amelyet a 81 esztendő Kovács Vince veterán mozdonyvezető indít el. a jubileumi vonaton, régi ruhákban, a dombóvári vasuti üzemek szocialista brigádjainak vezetői, valamint dombóvár vezetői utaznak kaposvárig, ahol a város vezetői, vasutasai ünnepélyesen fogadják őket.

a centenárium alkalmából az elmúlt száz évet dokumentáló vasuttörténeti kiállítás nyílik a dombóvári vasutas művelődési házban. /mti/

--

bb.19. az idén 3 ezer várakozó kapja meg kocsiját - folyamatos rendeléssel - árusítják a módosított Zs 968 típusu zaporozsecet

1 kf/mm/ny -cz

1972. augusztus 9.

Kovács Ferenc, az mti munkatársa jelenti:

ismét kapható a hazai autópiacon a zaporozsec típusu személygépkocsi, megkezdődött az e típusokra várakozók igényeinek sorszám szerinti kielégítése, folyamatosan vesznek fel új megrendeléseket.

a hazai autósok és az autópiacon járók táborában 1970. tavaszán nagy érdeklődést váltott ki az olcsó kategóriába tartozó zaporozsec 966 típusu gépkocsi, amelyből 3 ezer közlekedik hazánkban. „eltűnésének”, okairól és ismételt megjelenésével kapcsolatban a merkur vezetői tájékoztatták az mti munkatársát.

a zaporozsec premierjét gyors népszerűségével együtt néhány probléma is kísérte. a megfelelő alkatrészellátás hiánya, a kocsi néhány - a szereléssel összefüggő - hibája, a tulajdonosok és a javítóüzemek tapasztalatlansága következtében szélsőségesen ellentétes nézetek alakultak ki az autóról. kétségtelen, hogy a zaporozsec fokozottabban szervizigényes más kocsinál, de gondos karbantartással, hozzáértő, kiméletes használattal jó teljesítményű jármű. az sem vitás, hogy a vásárlóktól összegyűjtött vélemények, az afit tapasztalatai, a kermi tudományos igényű vizsgálatai alapján megállapítottak jónéhány gyártási technológiai hiányosságot is, amelynek kijavítását kérték a szállítótól. a zaporozseci gyár a kocsi minőségére vonatkozó észrevételeket elemezte és elfogadta, s programjában vette a különféle hibákra okot adó szerkezeti és technológiai módosításokat. a program végrehajtása után júliustól már a javított Zs 968 típusu zaporozsecet szállítja a gyár.

/folyt köv/
9.25/ny

-15-

10.20

bb 19. / az idén 3 ezer....folyt/ny

az üzem változtatott, s javított gyártástechnológiáján, elsősorban a szerkezeti részek megmunkálását tette precízebbé, s javította a karosszériaelemek illesztését. a kocsit új, tetszeztőbb műszerfalat kapott, az irányjelző és a fénykapcsoló a kormányra került. a járművet biztonsági kormányval nagyobb méretű visszapillantó-tükörrel, biztonságosabban rögzíthető ülésekkel, nagyobb teljesítményű fűtőberendezéssel, akkumulátorral és korszerű generátorral látták el. javult az alkatrészellátás is, s így a különféle módosításokkal üzembiztonságosabbá, kényelmesebbé, megbízhatóbbá tették a zaporozsecet. a többféle változtatás ellenére a közepes kategóriába tartozó kocsit ára változatlanul 58 ezer forint, közel áll a 600-700 köbcentiméteres 20-30 lóerős kiskocsik árához.

a merkurnak jelenleg 6.500 előjegyzése van a zaporozsecere. a várakozóknak csaknem a fele az idén megkapja a kocsit, miután a következő hónapokban 3 ezer záz 968-as érkezik. jövőre 4 ezer, az utána következő két évben pedig újabb 6 ezer zaporozsecet szállít le a szovjet gyárt./mt1/

---

bb 20. olcsóbb lett a paradicsom -megfelelő a zöldség-gyümölcs ellátás

1 kf/mm um cz

1972. augusztus 9.

szerdán a nagyvásártelepre 105 vagon friss zöldség-gyümölcs - az előző napinál valamivel kevesebb - érkezett, ennek ellenére az igények kielégítéséhez elegendő áruállappal rendelkeznek a zöldség-üzletek. a felhozatalon belül a keddinél több vöröshagyma, kelkáposzta, zöldborsó és uborka jött. az előző napokban még kevés volt, most örömdetesen, 3-5-szörösére, növekedett az alma, - 264 mázsa -, a körte - 247 mázsa -, a szilva - ugyancsak 247 mázsa -, és a szőlő - 146 mázsa - felhozatal. csúcánál tart a görögdió -szezon, ezen a napon 2.400 mázsa került piacra a kedvelt nyári gyümölcsből.

a zöldség-üzletek a paradicsom kivételével - amely 40 fillérrel lett olcsóbb, kilója 3,20 forint - a zöldség-gyümölcsárakat az előző napi szinten tartják. /mt1/

..-

bb 21. rendőrségi hírek

um cz

1972. augusztus 9.

tolna megyében, nagytormáspusztán mankóczy józsef 48 éves állami gazdasági dolgozó, helyi lakos lovaskocsival az utmenti 4 méter mély szakadékba borult és a helyszínen meghalt.

pest megyében, százhalmattán beri györgy 20 éves segédmunkás, nyírbátori lakos tiltott helyen fürdés közben a benta patakba fulladt./mt1/

9.57/um

- 16 -

10.15 / 1.0

bb 22. a szovjetunió legfelsőbb bíróságának elnöke budapesten

t tf/tr um cz

1972. augusztus 9.

szerdán - négytagú jogászdlegáció élén - budapestre érkezett a.f. gorkin, a szovjetunió legfelsőbb bíróságának elnöke, a vendégek tiznapos látogatásukkal dr. szakács ödönnek, a legfelsőbb bíróság elnökének meghívására, viszonzózzák a magyarországi legfelsőbb bíróság küldöttségének tavaly a szovjetunióban tett útját. a vendégek fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent a legfelsőbb bíróság részéről dr. szakács ödönnel együtt dr. gellért györgy általános elnökhelyettes, dr. mátyás miklós és dr. szijjártó károly elnökhelyettes, valamint a legfelsőbb bíróság több bíróját. ott volt v.j. pavlov budapesti szovjet nagykövet.

a.f. gorkin a megérkezéskor adott interjúban elmondta, hogy a szovjetunió bírói szerveinek feladatai egybeesnek a szovjet állam általános feladataival. azt a küldetést töltik be, hogy törvényességi garanciákkal is elősegítsék, alátámasszák az építőmunkát a gazdaságban, a kultúrában egyaránt. az utóbbi időben a szovjetunióban is mind nagyobb figyelmet fordítanak a gazdasági bűncselekmények, a szocialista tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények leküzdésére. ugyancsak sok problémát okoznak a közlekedési bűncselekmények, amelyeknek különösen említésre méltó motívuma az ittas vezetés. beszélt arról is a szovjetunió legfelsőbb bíróságának elnöke, hogy a bűnüldözés hagyományos formái mellett újabban mind jobban előtérbe kerülnek a gazdasági szankciók, és egyéb fegyelmi eszközök. mindemellett - jelentette ki a.f. gorkin - mindennél fontosabbnak tartják az állampolgárok nevelését, amely az egyik leghatékonyabb módja lehet a törvénysértések megelőzésének. /mt1/

..-

bb 23. dr. lapusnyik andrás

k ká/um cz

1972. augusztus 9.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a magyar partizánszövetség tagja elhunyt. bucsuztatása 1972. augusztus 15-én délután 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp budai járási bizottsága
pest megyei tanács
magyar partizán szövetség

/mt1/

..-

10.15/um

10.15/um

- 17 -

bb 24. a nemzetközi földrajzi unió

mm um cz

1972. augusztus 9.

22. montreali kongresszusára kanadába utazott dr. pécsi márton akadémikus, a földrajztudományi kutató intézet igazgatója, ahol előadást is tart./mti/

..-

bb 25. fokozott légnedvesség okozza a fülledtséget

i tf/pá um cz

1972. augusztus 9.

sok - egészségügyi, közérzeti - kellemetlenséget okoznak az idei nyáron a gyakori hőmérséklet-ingadozások, a különféle időjárási fronthatások, az esőzések és - különösen a forró napokon - a levegő igen magas páratartalma. a meteorológus szakember, dr. tardos béla tudományos főmunkatárs tájékoztatása szerint augusztus első napjaiban, de egyáltalán az utóbbi hetekben is a levegő ugynevezett relatív páratartalma igen nagy volt: jóval 50 százalékon felüli, s voltak helyek, ahol a 60-70 százalékot is elérte a kora délutáni órákban, mégpedig 26-27 fok hőmérséklet mellett. ezzel kapcsolatban érdeklődött az mti tudósítója, hogy tulajdonképpen mit is értenek a meteorológiában légnedvességen, ennek milyen okai és következményei vannak.

voltaképpen csak egyféle légnedvesség van, de a gyakorlatban több külön elnevezés használatos, mindegyik egy viszonyszámot jelent. az egyik a relatív nedvesség, amely azt mutatja meg, hogy mennyi a maximálisan lehetséges /tehát 100 százalékos/ légnedvesség százalékában kifejezve egy adott időszakban a légnedvesség. azaz: a levegőben mennyi vízpára van, akár grammokban, akár térfogatban kifejezve. a mérhetőséget inkább a grammok jelentik. ha az egy köbméter levegőben jelenlevő vízpára mennyiségét grammokban fejezzük ki, akkor beszélünk abszolút légnedvességről. ugyanez egy kilogramm levegőre vonatkoztatva: a fajlagos nedvesség.

élettanilag fontos hatása a relatív nedvességnek van. ez természetesen is, mert hiszen minél közelebb van a levegőben levő vízpára a telítettséghez, annál nehezebben vesz fel újabb és újabb vízpára mennyiségeket, tehát annál nehezebb a párolgás. nyáron, amikor meleg van - nagy relatív légnedvesség esetén - nehezen párolog el rólunk a víz, ennek következtében nehezen fejt ki hűtő-hatását is, következésképpen a fülledtség érzése sokkal tovább marad meg, illetve állandósul bennünk.

/folyt.köv./

- 18 -

10.55/um

Tómas

s

bb 25. /fokozott légnedvesség .....folyt./um

„normális”, nyári napokon nem okoz fülledtséget a légnedvesség, ami ilyenkor általában 30 százalékos /relative/. az 50 százalék fölé emelkedés idézi elő a trópusi hatást, pontosabban ez okozza nálunk a fülledtségi érzést, olyat, amilyen a trópusi esős évszakokban szokott fellépni. meleg időjárás után egy záporos, zivatar általában igen kellemes érzetet szokott kiváltani, mondhatni, megkönnyebbülést hoz - ám ezt a mostani hetekben aligha lehetett tapasztalni. ennek valószínűleg az volt az oka, hogy a zápor ugyan lehűltette a levegőt bizonyos mértékben, ugyanakkor azonban a relatív nedvesség megnőtt. ennek a növekedésnek többek között két oka van. az egyik éppen a hőmérséklet csökkenése, aminek következtében a pára-mennyiség a levegőben magasabb relatív nedvességet ad, a másik ok pedig, hogy a lehulló esőcseppek maguk is párolognak és a talajra hullott víz is párolog, tehát felemelkedett a relatív nedvesség. ilyenformán azután elmaradt a felüldítő hatás, ezzel szemben fokozódott a fülledtség. /mti/

..-

bb 26. barlangászok tábora a bükkben - kutatások miskolc vizellátásának javítására

vid/ká/ny -cz

1972. augusztus 9.

a magyar karszt- és barlangkutató társulat borsodi területi osztályának szervezésében és irányításával érdekes munka kezdődött a bükk hegységben. a barlangkutatók egy hónapos táborozáson miskolc vizellátásának javításához nyújtanak segítséget. mint ismeretes, az iparváros vízszükségletét a bükki karsztforrásokból fedezik és ezért igen fontos, hogy a víznyerő helyekről mielőbb átfogó és pontos képet kapjanak. a barlangkutatók felméri a bükki vízgyűjtő területek nagyságát és a meteorológiai adatok ismeretében megvizsgálják, hogy az ott lehullott csapadékok arányának megfelelő mennyiségű víz jut-e a karsztüregekből forrás alakjában a felszínre. ezzel egyidőben feltárják a vízgyűjtő területeken a szennyező objektumokat. e célból a bükk vadregényes völgyeiben öt tábort alakítanak ki, ahol szeptember elejéig nyolcvan fiatal kutató dolgozik majd. az istvánlápai aknabarlang mellett már tábort ütött a miskolci herman ottó barlangkutató csoport és szerdán a sebesvölgybe megérkeztek a borsodi bányász kutató csoport tagjai. a vizsgálatok eredményeit közös értékelés után szeptember végén adják át a város vízügyi szerveinek./mti/

..-

11.30/ny

-19-

Tómas

bb 27. megkezdték a zöld dohány átvételét nyiregyházán

vid/ká/ny -cz

1972. augusztus 9.

hazánk egyik legnagyobb dohánytermelő vidékén, szabolcs-szatmár megyében megkezdték a zöld dohány átvételét. az illatos virginia fajtából eddig mintegy 30 ezer mázsát szállítottak a nyiregyházi dohányfermentáló vállalatnak. a termelő gazdaságok az agrotechnikai munkákkal időben elkészültek, így az eddig átvett füstölni való jó minőségű, s minden tekintetben megfelel a követelményeknek./mti/

--

bb 28. új óvoda

vid/ká/ny -cz

1972. augusztus 9.

szerdán 30 személyes óvodát avattak a szabolcs-szatmár megyei penyige községben. a saját erőforrásból, csaknem egymillió forintos költséggel épült létesítményben elsősorban a termelőszövetkezetben dolgozók gyerekeit helyezik el./mti/

--

bb 29. lidicei dokumentum-kiállítás pétfürdőn

vid/ká/ny -cz

1972. augusztus 9.

a csehszlovákiai lidice elpusztításának 30. évfordulója alkalmából szerdán dokumentum-kiállítást rendezett a péti nitrogénművek ifjúsági klubjában a csehszlovák kultúra igazgatósága és a hazafias népfront várpalotai városi bizottsága. az egy héttig nyitva tartó kiállítás megnyitó ünnepségén részt vettek a budapesti csehszlovák kultúra képviselői is./mti/

--

bb 30. elutazott komárom megyéből a csecsen-ingus küldöttség

vid/ká/ny -cz

1972. augusztus 9.

hatnapos tartózkodás után szerdán bucsuzott el komárom megyétől a csecsen-ingus aszszk delegációja. a szovjetunió legkisebb köztársaságának küldöttele tovább mélyítették a két testvéterület barátságát. megismerkedtek tatabányával, esztergonnal, ellátogattak budapestre és a balatonra is. több ipari és mezőgazdasági üzemet kerestek fel, s találkoztak a megye párt-, állami- és tömegszervezeti vezetőivel./mti/

--

12.05/ny

-20-

Tó1245

bb 31. a tudományos ismeretterjesztő társulat

i nn/pf/ny hi hgy

1972. augusztus 9.

budapesti szervezete közli, hogy a zenélő udvar ismeretterjesztő hangversenysorozatára jegyeket a társulat budapesti székházában / viii. ker. muzeum u 7. sz./, valamint a helyszínen az i.ker. szentháromság-tér 1. kollégiumban lehet vásárolni./mti/

--

bb 32. bezárta kapuit az egeri nyári egyetem

vid/ká/ny hgy

1972. augusztus 9.

egerben szerdán befejeződött a műemlékvédelemmel foglalkozó nyári egyetem. a tudományos rendezvényre tíz országból érkeztek vendégek egerbe.

az egeri nyári egyetem központi témája ezúttal a százéves magyar műemlékvédelem eredményeinek, tapasztalatainak ismertetése volt. megemlékeztek arról, hogy 1868-ban egerben rendezték meg a magyar orvosok, természetvizsgálók országos vándorgyűlését, s ezen született meg a műemlékvédelem gondolata. ennek eredményeként alkották meg 100 évvel ezelőtt - 1872-ben - az első magyar műemléki törvényt. a törvénytervezetet is egerben szövegezték.

a nyári egyetem hallgatói az előadások kiegészítéseként tanulmányozták eger és heves megye műemlékeit, megismerkedtek a mátra és a bükk festői tájaival.

a technika házában rendezett záró ünnepségen - amelyen ott voltak heves megye és eger város vezetői - bejelentették, hogy 1973-ban ismét megrendezik egerben a műemlékvédelem kérdéseivel foglalkozó nyári egyetemet. ezt követően átnyújtották a díszes diplomákat az egeri nyári egyetem résztvevőinek./mti/

--

bb 33. földpátos homokmezők baranyában

vid/um ká hgy

1972. augusztus 9.

baranyában, a keleti mecsek földtani térképének készítése közben, a felső-pannonkori homokban, gazdag káli-földpát vagyont találtak. a szén, az urán, a kő-vágyon mellett tehát újabb nagyértékű ásványmező kínálkozik felhasználásra a megyében. sorsa azonban még sok-sok vizsgálat, elemzés eredményétől függ. a központi földtani hivatal megbízásából furásokat, kutatóárkokat készítenek, hogy körülhatárolják a földpát előfordulási helyét./folyt.köv./

- 21 -

13.47/um

Tó1435

bb 33. /földpátos .....folyt./um

megvizsgálták előszlási területét, hozzávetőleges mennyiségét és azokat a technikai lehetőségeket, amelyek a földpát dúsítására, nemesítésére alkalmasak. a részletes vizsgálatot a 6-os út és a pécs-bátaszéki vasútvonal közötti területre korlátozták, ebben a körzetben mintegy harminc millió köbméter földpát-dús homok található, amiből nemesítéssel kilenc millió köbméter dúsított földpát állítható elő. ugyanebből tizenkét millió köbméter síkűveg gyártására alkalmas kvarchomok nyerhető. a laboratóriumi vizsgálatokat a bányászati kutató intézetben folytatják, de egyszerű kémiai elemzést a pécsi porcelángyár laboratóriumában is készítettek. ez az üzem köztudottan alapanyagként használ földpátot, amit jelenleg norvégiából és jugoszláviából importálnak. a további kutatás, kísérlet ad majd választ arra, hol lehet gazdaságosan kitermelni földpátos homokot, illetve milyen eljárással mentesíthető a szennyező anyagoktól. /mti/

..-

bb 34. csak a legrangosabb borok vesznek részt a világversenyen - kalapács alá kerülnek a legjobb hazai borok - sajtótájékoztató a nemzetközi találkozóról

t sb/pá um 1e hgy

1972. augusztus 9.

a magyar sajtó házában szerdán dömtör józsef, a borgazdasági vállalatok trösztjének vezérigazgatója sajtótájékoztatón számolt be az augusztus 21-től 31-ig megrendezésre kerülő első bor-világverseny rangjáról, s a nemzetközi vetélkedőt kísérő ünnepi eseményekről. előjáróban kifejtette, hogy a világverseny nagyon sok tekintetben eltér a nemzetközi borversenyektől. elsősorban a benevezhető borok száma jelent nagy különbséget, mert a nemzetközi borversenyeken a nevezés nincs korlátozva. a világversenyen viszont az adott országban fellelhető boroknak csak töredékét indíthatják. bulgária például a májusi nemzetközi versenyen 387 borral vett részt, de a budapesti világversenyre csak 67 bort hozhatott. magyarország a kis szőlőtermelő nemzetek kategóriájába tartozik, s ennek megfelelően 66 borral indulhat. így tehát már az is nagy rangot jelent egy bornak, ha részt vehet a világversenyen.

/folyt.köv./

13.52/um

10/14²⁵

- 22 -

t

bb 34. /csak a legrangosabb borok.....folyt./um

a díjak elnyerésének követelményei is szigorúbbak, mint a nemzetközi versenyeken, amelyeken a benevezett boroknak csaknem mindegyike kapott valamilyen érmet, a mezőnynek általában 50-60 százaléka aranyéremhez jutott. a világversenyen viszont csak a benevezett boroknak mintegy 10 százaléka nyerhet aranyérmet. az értékelésnél a zsűri új szabályokat követ, nem a bor jó tulajdonságait pontozza, hanem a kifogásolható hibákat, amelyeket ennél fogva sokkal pontosabban kell meghatározni. ebből következik, hogy azok a borok lesznek az aranyérmesek, amelyek a legkevesebb hibapontot kapják. előreláthatóan három héttagu zsűri értékeli majd a „versenyzőket,..

a bor világversennyel összefüggő rendezvények sorában különleges eseménynek ígérkezik az első magyarországi bor-árverés, amelyet szeptember 8-án tarcalon, szeptember 11-én badacsonyan és szeptember 12-én budafokon tartanak. a legkitűnőbb 60 hazai borfajtát bocsátják árverésre, kizárólag azokat a különleges borokat, amelyekből éppen tájegységi jellegük miatt csak kis tételek állnak rendelkezésre. többek között az 1957-es évjáratu móri aszúból mindössze 200 palack, az 1946-os badacsonyi aszúból pedig 400 palack kerül „kalapács alá,.. az árverés érdekessége, hogy külföldiek, hazaiak, vállalatok, cégek és magánosok egyaránt részt vehetnek, ha lerójják a 6 dolláros vagy 200 forintos részvételi díjat, amely azonban megtérül, ha két borfajtából legalább 12 palackkal vásárolnak. a palackok kikiáltási ára 150-től

2000 forintig vagy 4-től 25 dollárig terjed. ha a teljes készlet gazdára talál, akkor mintegy egymillió dollárnyi bevételhez jutnak a borgazdaságok.

a bor-világverseny alkalmából kerülnek először forgalomba az ugynevezett számozott borok. a szőlészeti kutató intézet és a borgazdasági vállalatok trösztje ugyanis elhatározta, hogy évente az öt legkiválóbb és mindössze 50-100 hektoliternyi borfajtával megtöltött palackokat az egyes sorszámmal kezdve - amíg a készlet tart - számozással látja el. így a rendelő még azt is meghatározhatja, hogy az adott borfajtából milyen évjáratu és melyik számozású palackot kívánja megvásárolni. tavaly választották ki az első öt számozott borfajtát: a csopaki rizlinget, a balatonfüredi veltelinit, a badacsonyi traminít, a badacsonyi szürkebarátot és a badacsonyi zöldszilvánt. a legutóbbiból mindössze 9600 palack áll a vásárlók rendelkezésére. ezek a számozott palackok kerülnek forgalomba most a világverseny alkalmából, s rövidesen számozott palackokba töltenek tokaji aszu-eszenciát, tokaji édes és száraz szamorodnit, villányi merlotot és egri rizlingszilvánt. ugyancsak a világverseny alkalmából ujdonságként kerül forgalomba egy újfajta magyar pezsgő-különlegesség, a grand cuvée, amelynek palackja a szokásosnál zömökebb, hasasabb. /mti/

..-

14.05/um

10/14²⁵

- 23 -

bb 35. időjárásjelentés

um hgy

1972. augusztus 9.

órakor: a meteorológiai intézet jelentéi augusztus 9-én 13

meleg marad az idő

a változékony időjárást okozó különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu óceáni eredetű levegőhullámok jelenleg a brit-szigeteket, szárazföldünk nyugati partjait és a skandináv-államokat érintik. hatásukra az említett területeken felhős, sokfelé esős az idő és a hőmérséklet nem éri el az évszaknak megfelelő értéket. európa többi részein meleg, nyári időjárás uralkodik. a meleget és a napsütést csak szórványosan zavarják záporok, zivatarok. a kárpát-medencében és környékén lelassultak a légmozgások így az elkövetkező nap folyamán hazánk időjárásában változás nem várható.

hazánkban kedden napos, száraz, meleg idő volt. a hőmérséklet kora délután mindenhol elérte a 26-30 fokot. ma hajnalra az ország területén 13-18 fokra hűlt le a levegő. a reggeli ködök feloszlása után délelőtt derült volt az ég és már 11 órakor 24-28 fok közötti hőmérsékletet mutattak a hőmérők.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 24,4 fok volt, 3,0 fokkal magasabb a 100 éves átlagnál. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 23 fok volt

várható időjárás csütörtök estig: kevés nappali felhőképződés, valószínűleg megélénkülő változó irányú szél. hajnalban párasodás, egy-két helyen ködképződés várható. legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 14, 19 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 30 fok körül.

a duna vízállása budapestnél: 397 cm. víz hőfok: 16,9 fok.

ömti/

--

- 24 -

14.10/um

Tó 14.35

L zápor, zivatar nélkül. éjszaka gyenge, napközben kissé

bb 36. tizenkét naponként háromszáz hizottsertés

vid/um ká hgy

1972. augusztus 9.

a mezőber borsod megyei kirendeltségének tervei alapján és lebonyolításában egy éve kezdtek meg az abaujszántói állami gazdaság hernádcései üzemegységében a zárt konstrukciójú sertéshizlalda építését. a hét hektárnyi területen, negyvenhétmillió forintos költséggel épülő „sertésgyár”, -ban először a nevelőtelep épületeit szerelték össze mezőpanel előregyártott elemekből. a teljesen közművesített telepen elkészült az ötszázhusz férőhelyes kocaszállás, a fiaztató, valamint az ezernyolcszáz férőhelyes előhizlaló. a koca szállást most népesítették be: több mint ötszáz svéd nagytestű, fehér hussertést helyeztek el. ezek első szaporulatát szeptemberre várják.

az építkezést közben folytatják, s az év végéig elkészítik a három, egyenként ezerkétszáz sertés utóhizlatására szolgáló épületet. a saját tenyésztésű sertéseket már itt fogják hizlatásra, s jövőre a rendszeres szállítást is megkezdik. borsod megye első „sertéshusgyárából”, tizenkét naponként háromszáz hizottsertést adnak át, azaz évente több mint tízezer hizottsertés hagyja el a telepet.

a telephez takarmányszárító, ^{törölösítő} és takarmánykeverő üzem tartozik. az automatizált üzemből a sertések gondozását huszonötven látják el, akik részére korszerű szociális létesítményeket építettek. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 14.sz.hirünk /számítógépes.../ főcímében

szeged helyett c s e p e l irandó!

/mti/

--

bb 38.szirtes józsef,

tm um hi hgy

1972. augusztus 9.

a rátkai márton színészklub igazgatója 51 éves korában meghalt. az elhunytat a művészeti szakszervezetek szövetsége saját halottjának tekintti. hamvasztás előtti bucsuztatása 14-én, hétfőn 13 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

14.33/um

Tó 14.35

- 25 -

bb 37. tamási áron emlékkiállítás készül

1 ró/fk um hgy

1972. augusztus 9.

a petőfi irodalmi muzeum tamási áron emlékkiállítást rendez összel az író születésének 75. évfordulója alkalmából. a kiállítás rendezői kérik mindazokat, akik tamási áron kéziratokkal, dedikált könyvekkel, fényképekkel és az íróra vonatkozó dokumentumokkal rendelkeznek, szíveskedjenek értesíteni a petőfi irodalmi muzeumot. címe: v. kerület károlyi utca 16., telefon: áir-600. /mti/

--

bb 39. vádoljuk az imperializmust! - elítéljük a vietnami népiertást! - tiltakozások az amerikaiak barbár agressziója ellen

1 r/tr/ny hi hgy

1972. augusztus 9.

a kisz központi bizottsága a magyar ifjúsághoz felhívást intézett, amelyben elítéli az amerikai imperializmus vietnami súlyos bűncselekményeit.

- a világ haladó közvéleményének felháborodása ellenére tovább tart az egyesült államok indokinaí agressziója, - hangsúlyozza a felhívás. az elaknásított kikötők, az iskolák, az óvodák, a bölcsődék, a kórházak, a gátak és öntözőberendezések bombázása nemcsak a vietnami népet fenyegeti, hanem egyben kihívás az egész világ békéje ellen. az usa kormányát a vietnami hazafiak sikerei, a háboru ellenes hazai és nemzetközi közvélemény tiltakozása arra késztették, hogy párizsban újra tárgyalóasztalhoz üljön: az indokinaí hadszíntéren azonban az agresszor újabb jogtípró gáztetteket követ el.

kisz-szervezetek! fiatalok!

ebben a helyzetben szükségesnek tartjuk, hogy új lendületet adjunk a vietnami nép támogatására kezdeményezett „vadoljuk az imperializmust!”, mozgalomnak és kifejezésre juttassuk az amerikai agresszió elleni tiltakozásunkat. rendezetek röpgyűléseket és nagygyűléseket! tiltakozatok az amerikai agresszió ellen! munkáttokkal és tetteitekkel járuljatok hozzá az ezer fős vietnami szakmunkás-tanuló intézet felépítéséhez és felszereléséhez! rendezetek augusztus 15. és 17. között a kisz önkéntes ifjúsági építőtáborában vietnami műszakot! az általatok létrehozott termelési értéket ajánljátok fel a vietnami szolidaritási alapra!

/folyt köv/
14.50/ny

-26-

NA 155

bb 39. /vadoljuk....folyt/ny

magyar fiatalok! tiltakozásokkal és áldozatkészségetekkel újólag bizonyítsátok szolidaritásotokat az igazságos ügyért harcolókkal! - fejeződik be a felhívás.

x x x

a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa is nyilatkozatban itéli el a vietnami népiertást. a nyilatkozat ki-jelenti, hogy a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának tag-egyházai és gyülekezetei eddig is minden erejükkel támogatták a vietnami népet és elítélték az amerikai imperializmus terror-bombázásait, a polgári lakosság gyilkolását, iskolák, kórházak, lakóházak, templomok lerombolását! hangsúlyozzák, hogy az usa kormánya most a „vietnamizálás”, megtévesztő programjával lép-lezi azt az elhatározását, hogy a modern hadviselés eszközeivel a vietnami nép kenyerét és pusztá létét biztosító öntöző és gátrendszereket megsemmisítse, elpusztítsa az egész országot, kiirtsa a polgári lakosság millióit.

ebben a helyzetben - hangzik a nyilatkozat - felhívunk minden egyházat és hívő keresztyén embert hazánkban és az egész világon; harcoljon szóval és tettel az amerikaiak indokinaí agresszió-jának megszüntetéséért, és itélje el a népiertást./mti/

--

bb 40. megnyitották a viii. georgikon nyári egyetemet

vid/um ká hgy

1972. augusztus 9.

keszthelyen, dr. belák sándor, a keszthelyi agrártudományi egyetem rektora ünnepélyesen megnyitotta a viii. georgikon nyári egyetemet. megnyitójában hangoztatta: a keszthelyi egyetem az oktatáson és kutatáson kívül nagy gondot fordít az ismeretterjesztésre és a szaktanácsadásra. az immár hagyományos nyári egyetem-nek is az a célja, hogy áttekintést adjon a magyar mezőgazdaság eredményeiről és fejlődéséről. az idei nyári egyetem az in-tézmény 175 éves jubileumának jegyében zajlik, ezért választották az elhangzó előadások központi témájául a magyar agrár-felső-oktatás történetét, fejlődését.

a kilenc országból idelátogatott 200 külföldi résztvevő előtt a magyar élelmiszergazdaság helyzete címmel dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese tartott bevezető előadást. mint elmondotta, az utóbbi években hazánkban az élelmeszertermelés egységes folyamattá: a nyersanyagtermelést, a feldolgozást és bizonyos mértékben a forgalmazást összefogó élel-miszergazdasággá ötvöződött.

/folyt.köv./

14.58/um

- 27 -

NA 152

m

bb 40. /megnyitották a viii. .... folyt./um

hazánkban a mezőgazdaságilag művelt terület 97,7 százalékan folytatnak nagyüzemi termelést. a nemzeti jövedelem termeléséből a mezőgazdaság 28-29 százalékkal részesedik. a lakosság személyi jövedelmének mintegy 50 százalékat fordítja élelmiszerek vásárlására. ezen alapvető cikkek 93-95 százalékat hazai termelésből fedezzük. hazánkban az egy főre jutó élelmiszerfogyasztás 55 százalékkal haladja meg a háború előttit. a jelenlegi ötéves tervben lakosságunk élelmiszerfogyasztása 28 százalékkal növekszik. a magyar népgazdaság összes exportjából 21-22 százalékkal részesedik az élelmiszergazdaság és ez az arány a fejlettebb országokba irányuló exportnál meghaladja a 40 százalékat.

a nyári egyetem hallgatói este a keszthelyi egyetem rektorának fogadásán vettek részt. a két hetes program csütörtökön folytatódik. előadások hangzanak el a keszthelyi felsőoktatás történetéről, keszthely és a balaton-környék történeti, és népművészeti nevezetességeiről, szépségeiről. az előadásokat strandolás és kirándulások egészítik ki. /mti/

bb. 41. teljes nagyüzem a dunántúli gabonaföldeken- késnek a fejr megyébe irányított kölcsön-kombájnok

ö/vid/kz/rj hgy

1972. augusztus 9.

a múlt hét végétől csapadékmentes a dunántúli megyék határa. a vidék állami és szövetkezeti gazdaságai az első munkára alkalmas órától maximálisan kihasználják a lehetőséget: a kézi- és a gépi munkaerő nagyarányú összpontosításával, az alföldről kölcsön kapott kombájnok alapos kihasználásával minden tőlük telhetőt megtesznek azért, hogy a csapadékos időjárás miatt még aratatlan gabonát minél előbb biztos fedél alá juttassák. a szerdai vidéki jelentések, bár hangsúlyozzák, hogy a nehézségek még mindig változatlanul rendkívül nagyok, már szép eredményekről adnak számot.

somogy megyében

a szakemberek egyöntetű véleménye szerint talán az egész évszázad legnehezebb aratásával küzdenek a mezőgazdasági üzemek dolgozói. a viharverte, összekuszált, felhőszakadás taposta gabonatóblákban emberfeletti munkát végeznek az aratók, köztük a békés megyéből érkezett 114 vendég kombájnós. velük együtt a megyében jelenleg csaknem 700 arató - cséplőgép vivja a kenyércsát. az ötödik napja tartó száraz meleg időben a munka most már folyamatos. a nehéz körülmények között is derekasan helytálló kombájnósok jóvoltából szinte óránként jelentősen csökken az aratandó terület.
/folyt.köv./

15.015 rj

- 28 -

NA-1570

bb. 41. / teljes nagyüzem... 1. folyt./rj

a legfrissebb jelentések szerint a megye állami gazdaságaiban közvetlen befejezés előtt áll a gabona betakarítása. mindössze 500 hektárnyi terület aratatlan még. a rendelkezésükre álló 118 kombájn szombaton végez vele. nem hagynak ki egy talpalatnyi területet sem, hogy az amugyis jelentős veszteséget némileg csökkentésük. a megye termelőszövetkezeteiben 21 ezer hektár gabona várja a gépeket. szerdán estig 15 közös gazdaság végzett az aratással. a felszabaduló kombájnokat azonnal továbbítják a környező gazdaságokba, hogy minél előbb fedél alá kerüljön a még megmenthető termés. somogyban a kalászosok 75 százalékat aratták eddig le, s ha az idő továbbra is kedvező lesz ez az arány szombatra 90 százalékra javul. a szeles száraz melegben örvendetesen csökken a gabona vizeztartalma is, ami a szárítókapacitás terhelését enyhíti.

veszprém megyében

szombat óta csaknem annyi kenyérgabonát arattak le és takarítottak be, mint a korábbi 2-3 hét alatt összesen. a megye 516 kombájnjának munkáját 123 alföldi aratócséplőgép segíti. a gazdaságokban, ahol kitűnő együttműködés alakult ki az otthoni és vendégkombájnósok között, több helyen aratóversenyt is szerveztek. az utóbbi napokban ezen a vidéken is 5-6 százalékkal csökkent a gabonák nedvességtartalma, de minden nap tetézi a gondot a szemvesztés fokozódása. általános tapasztalat, hogy ezekben a napokban hektáronként 3-4 mázsával kevesebb termést takarítanak be, mint az aratás kezdetén.

veszprém megyében a szerdai jelentések szerint, a kenyérgabonának mintegy 55 százaléka került magtárakba. a szakemberek számításai szerint - ha az időjárás továbbra is kedvező marad - augusztus 20-án a gabonának már legfeljebb csak 5-10 százaléka áll majd lábon.

tolna megyében

a rég várt csapadékmentes időjárást kihasználva, több mint tízezer hektárról takarították be a gabonatermést hat nap alatt, a tsz-ek gabonatermésének 85 százaléka már biztos fedél alatt van, több állami gazdaság, köztük az alsótengelic, a paksi és a gerjéni, végzett is az aratással. a gépeiket átcsoportosítják. helyenként az úgynevezett „pangó víz”, alá került területeken, csak úgy tudják levágni a búzát, ha lánctalpas erőgéppel „ügyeletet”, tartanak a kombájnok mellett. ezek huzzák ki a sárból a kátyuba ragadó kombájnokat.

/folyt.köv./

15.22 rj

- 29 -

NA-1570

bb. 41. / teljes nagyüzem... 2. folyt./rj

a megyében most már szárítóberendezésekre van elsősorban szükség. a szekszárdi állami gazdaság napi ötven vagon teljesítményű szárító berendezése is segíti a termelészövetkezeteket. emellett az alföldről küldött mozgó szárítóberendezése is jól kihasználják.

fejér megyében

a hét eleje óta ugyancsak teljes erővel aratnak. a termelészövetkezetekben és az állami gazdaságokban 630 saját kombájn birkózik a gyomos, megdőlő búzával. külső segítséget is kapott a megye. a hajdu-bihar megyei állami gazdaságok 21 kombájn kölcsönöztek a megye közös gazdaságainak. a vendégkombájnok közül azonban eddig még csak az az öt érkezett meg, amelyik a hosszuháti állami gazdaságból „saját lábán,, tette meg az utat. 16 kombájn- bár már augusztus 5-én utnak indították őket vasuton- még mindig valahol az alföldön vesztegel, s a máv tájékoztatása szerint 3-4 napon belül nem is érkezik meg. a megye mezőgazdasági szakemberei félnek, hogy akkor már nem látják hasznát a segítségnek. amivel egyébként tetemes szemvesztéséget küszöbölhetnének ki.

eddig a gabonatermés 75 százalékát takarították be a megyében. a megdőlő gyomos gabonában csak rendkívül lassan tudnak dolgozni a gépek, naponta 3500-4000 hektárról takarítják be a termést. szerdán délig 28 közös gazdaság végzett az aratással. kombájnjaiik azonban nem álltak le, hanem azonnal átirányították őket a szomszédos gazdaságokba. a megyén belül mintegy nyolcvan kombájn csoportosították át. a kedvező időjárás hatására a hét közepén már nem volt szükség a gabona szárítására, a nedvességtartalom megfelelő volt.

a fejér megyei mezőgazdasági szakemberek véleménye szerint, ha az időjárás nem változik, a jövő hét elejére fedél alá kerül a megye gabonatermése.

győr-sopron megyében

az öt nap óta tartó napsütés, az enyhe szél, annyira megszikasztotta a talajt, hogy most mindenütt elbírja a nehéz gépeket. a termelészövetkezetek 622 saját és 118 kölcsön kombájnya már három nap óta hajnaltól késő estig dolgozhat a földeken. a szorgalmas kombájn vezetők naponta, 5-6 ezer hektárról vágják le és csépelik el a gabonát. az utóbbi munkájának eredményeként szerda estig a kalászos vetésterület 77 százalékáról került magtárakba a termés a kistalaj termelészövetkezteinek határából.

/folyt.köv./

T. napok

15.30 rj

- 30 -

MA 15.30

bb. 41. / teljes nagyüzem... 3. folyt./rj

15 közös gazdaság, fejezte be eddig ezt a legnagyobb nyári munkát, ha tovább sem érkeznek hivatlan esők szombaton, vasárnap a győri, valamint a mosonmagyaróvári járás minden termelészövetkezete leteszi a munka gondját.

szerdán már megindult a gépek vándorlása is. azokból a gazdaságokból, ahol végeztek az aratással, oda irányítják a fel szabadult kombájnokat, ahol még bőven akad aratni való.

a megye állami gazdaságai már előbbre tartanak a betakarítással, mint a termelészövetkezetek. az múlt hét végén, fejezte be az aratást a nagyszentjánosi állami gazdaság, szerdán este pedig az ország legnagyobb szántóterületével rendelkező mezőgazdasági üzeme, a lajta-hansági állami gazdaság.

nagy a forgalom a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat telephelyein is. naponta most már 5-600 vagon búzát vesznek át, mindez azért is lehetővé vált, mivel a kedvező időben annyira csökkent a gabonaszemek nedvességtartalma, hogy tisztítás után azonnal tárolható.

vas megyében

mint a megyei mezőgazdasági operatív bizottság a témával foglalkozó ülésén is rámutattak a gabonának eddig 51.6 százalékát takarították be, az utóbbi napokban meggyorsult a munka, szombat óta ugyanis nem hullott csapadék, s kedvező időjárás esetén még két hét szükséges a kalászosok betakarításához.

a megyében jelenleg hatszáz kombájn dolgozik, ebből 122 gép csongrád és szabolics megyéből érkezett. elismerően állapította meg az operatív bizottság, hogy a nagyüzemekben a munkaszervezés jó, átgondolt, az aratásra alkalmas időt maximálisan kihasználják, s nagyon jó az együttműködés a helyi és a vendégkombájnok között.

legjobban előrehaladt az aratási munka a sárvári járásban, ahol a gabonának 67. s a cellsdömölki járásban ahol 62 százalékát vágják le eddig. rendkívül nehéz viszont még jelenleg is a helyzet a kőszeg-hegyalján és az őrségi területeken, ahol a gabonának még csak mintegy 24 százalékát helyezték biztonságba. ezeken a területeken a kalászosoknak még elég jelentős részét víz borítja, sem kézzel, sem géppel nem lehet aratni. a kombájnok dupla kerékkel is meg kell süllyednek. a szentgotthárdi állami gazdaság például még meg sem tudta kezdeni az aratást, s e munkához csak kedden tudtak hozzáfogni, az őrszentpéteri, rátóti és bajánsényei tsz-ben is.

/folyt.köv./

15.31 rj

- 31 -

MA 16.00

bb. 41. /teljes nagyüzem... 4. folyt./rj

a megyében elsőként fejezték be az aratást a répcelaki nagyüzem tsz-ben, s szerda estig végeznek a gabonabetakarítással a szombathelyi petőfi tsz-ben is. az operatív bizottság intézkedett, hogy a felszabadult gépeket azonnal átcsoportosítsák a szomszédos nagyüzemekbe, a répcelaki gépeket például nagysimonyiba, jákfára és pápócra irányították.

a gabona nedvességtartalma a megyében még jelenleg is nagy ezért a szárítógépek éjjel-nappal üzemelnek. két új colmann-szárítót is munkába állítottak.

a rendkívül nehéz körülmények között dolgozó kombájnoknál nagy az alkatrész igény, sok a törés, a hegesztéshez néhány helyen azonban oxigénhiány mutatkozott. a segítőkézséget bizonyítja, hogy a mezőgéptröszt intézkedésére szerdán győrből már érkeztek oxigénpalackok.

zala megyében

különösen a kötött őrsegi, göcseji talaj jól tartja a nedvességet, ezért változatlanul nehéz a helyzet. a néhány napos száraz időjárás végre lehetővé tette, hogy szerdán először mind a 480 kombájn-köztük a hajdu-biharból érkezett 115 aratócséplőgép-kezdhesse munkáját. a lankás, dombos vidéken a munka azonban így is nehezen halad, naponta mindössze 1.000-1.200 hektárt képesek learatni a megdől, gyomos táblákról. a legoptimálisabb becslések szerint is legalább 2 hét kell, amíg végeznek a munkával. jelenleg a kalászosok 50 százalékát vágják le, a buza betakarításának mintegy 40 százalékánál tartanak. együttvéve még 20.000 hektár gabona vár aratásra zalában.

változatlanul igen magas a gabona nedvességtartalma, eléri a 17-24 százalékot is. jelentős segítség, hogy a napokban 3 nagyteljesítményű szárítógépet kaptak a fővárosból. ezek óránként több mint 1 vagon dolgoznak fel. a gépeket szerdán már munkába is állították.

nehézíti a munkát zalában a hajnali harmat, köd is, így csak későn foghatnak hozzá a kombájnoláshoz. újabban szunyoginvázió teszi kellemetlenné az aratók dolgát; a szunyogok valósággal ellepték a földeket, sőt a lakott területeket is, s eddig soha nem tapasztalt mértékben egyre szaporodnak. /mti/

.-.

15.45 rj

- 32 -

MA-1605

bb. 42. viharkárok helyreállítására is folyósítható kedvezményes építési kölcsön

1 kf/tm/1e/1l hgy

1972. augusztus 9.

a dunántúli viharos időjárás nyomán az utóbbi hetekben somogy megyében viharkárok következtében csaknem 200 személyi tulajdonban lévő házingatlan rongálódott, illetve semmisült meg.

a pénzügyminiszter az építésügyi és városfejlesztési miniszterrel egyetértésben most rendelkezést hozott, amely szerint somogy megyében - s a jövőben az ország egész területén - személyi tulajdonú házingatlanokban okozott viharkárok helyreállítására és újjáépítésére is folyósíthat kedvezményes építési kölcsönt az országos takarékpénztár. az intézkedés tehát az elemi károk fotalomkérebe a viharkárokat is bevonta, így a korábban csak az ár- és belvízkárok helyreállítására és újjáépítésére nyújtható kedvezményes kölcsön lehetőségét a viharkárok felszámolására is kiterjesztette. /mti/

.-.

bb. 43. paradicsomtermesztési kísérlet komputerrel - bemutató géderlakon

vid kz/1l hgy

1972. augusztus 9.

hároméves paradicsomtermesztési kísérletet fejezett be dr. frigyési ferenc, a kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézet tudományos munkatársa. kísérletéhez számítógépet is igénybe vett, annak megállapítására, hogy melyek az ipari feldolgozásra legalkalmasabb, egymást váltó paradicsomfajták. követelmény ugyanis, hogy a nyersanyag a termelőktől folyamatosan érkezzék a feldolgozókhöz, mivel az egyszerű erő nagymennyiségű paradicsom fogadására, feldolgozására a legkorszerűbben felszerelt konzervgyárak sem képesek. bács-kiskun megyében a géderlaki új élet termelőszövetkezet adott helyet az érdekes és eredményes kísérletnek. a tsz-ben szerdán a termelő és feldolgozó üzemek szakembereinek is bemutatták: miként érnek „piros fűtőszalagon”, a különböző paradicsomfajták a konzervipar számára. /mti/

.-.

15.45/1l

- 33 -

MA-1605

bb. 44. lépcsőzetes munkakezdet vezetnek be győrött

vid kz/il hgy

1972. augusztus 9.

az idén tovább javult győr-sopron megyében a városok, községek közötti autóbussz közlekedés - állapították meg a megyei szállítási bizottság szerdán győrött megtartott ülésén. a megyében az elmúlt évben 261 autóbussz bonyolította a helyközi személyforgalmat az év első öt hónapjában pedig már 273.

a szállítási bizottság a lakosság, az utazóközönség észrevételeit is megtárgyalta. az utazók kívánságával összhangban javasolták az ülésen, hogy a győri autóbussz pályaudvaron taxiállomást működtessen a volán vállalat. sok kellemetlenséget okoz a távolabbi utazóknak, hogy például a balatonra induló győri autóbusszjáratokon túlságosan kicsi a raktér. a szállítási bizottság javaslatára ezután ugynevezett „poggyász-teherautókat”, is forgalomba állítanak, amelyek a balatoni járatokat kísérik. a szállítási bizottság ülésén megalakult az a munkabizottság, amely már a közeli jövőben kidolgozza és a szakemberek, üzemek és a városi tanács képviselőivel egyetértésben fokozatosan kialakítja a győri ipari üzemek lépcsőzetes munkakezdését, még ebben a z évben bevezetik./mti/

--

tttbb. 45. molnár béla honvédelmi őrnagy,

rj hgy

1972. augusztus 9.

az mhsz országos központjának osztályvezető-helyettese 42. életévében váratlanul elhunyt. bucsuztatása augusztus 10-én, 14 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben. az elhunytat a magyar honvédelmi szövetség saját halottjának tekintik,.. /mti/

--

16.00 rj

- 34 -

NA 1610

bb 46. lengyel vezetők köszönő távirata

tm-ju zs hgy

1972. augusztus 9.

a lengyel népköztársaság párt- és állami vezetői -edward gierek, henryk jablonski és piotr jarosewicz - táviratban mondtak köszönetet kádár jánosnak, losonczi pálnak és focs jennek a lengyel népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaikért. stefan olszowski lengyel külügyminiszter ugyancsak táviratban mondott köszönetet péter jános üdvözléteért. /mti/

--

bb 47. az ecuadori köztársaság

fk-ju zs hgy

1972. augusztus 9.

nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte guillermo rodriguez lara tábornok, köztársasági elnököt. péter jános külügyminiszter antonio josé lucio paredes ecuadori külügyminiszter küldött üdvözlő táviratot. /mti/

--

bb 48. koszoruzási ünnepség vitéz jános siremlékénél

vid/ká-ju hgy

1972. augusztus 9.

szerdán az esztergomi bazilikában megemlékezéssel zárult az az ünnepségsorozat, amelyet vitéz jános halálának 500. évfordulója alkalmából rendeztek a városban. a bazilika kriptájában lévő siremléknek vajay istván kanonok, általános helynök méltatta esztergom egykori érsekének, a nagy humanitának, a tudomány és művészeti élet mecénásának életutját, munkásságát. a megemlékezés után a hazafias népfront, a városi tanács és az egyházi szervek képviselői helyezték a kegyelet virágait. /mti/

--

17.00/ju

- 35 -

NA 1720

bb. 49. felmentés- kinevezés

rj zs hgy

1972. augusztus 9.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa várkonyi józsef rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemei elismerése mellett - felmentette a magyar népköztársaság teheráni nagykövetségének vezetésére kapott megbízatása alól, egyidejűleg gál bálintot rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki, és megbízta a magyar népköztársaság teheráni nagykövetségének vezetésével. /mti/

--

bbm 50. időjárásjelentés

tm/1l la

1972. augusztus 9.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19.00 órakor

meleg marad az idő

várható időjárás csütörtök estig: kevés nappali felhőképződés, valószínűleg zápor, zivatar nélkül. napközben kissé megléngülő változó irányú szél. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 30 fok körül. /mti/

--

bb. 52, autóbusz és teherautó összeütközése a gyorsforgalmi úton

i ms/tm/1l la

szerdán 14 óra 30 perckor a ferihegyi repülőtérre vezető gyorsforgalmi úton az üllői úttól körülbelül 1500 méterre egy tehergépkocsi összeütközött a bkv egyik különjáratu autóbuszával, amelyen a malév dolgozói utaztak. a baleset 19 sérültjét kórházba szállították. almássy gyula 61 éves malév művezető és somogyi jános 21 éves lakatos, budapesti lakosok állapota életveszélyes, további hat személy súlyosan, 11 pedig könnyebben sérült meg. a könnyű sérülteket - egy kivételével - orvosi ellátás után a kórházból elengedték.

a balesetet az okozta, hogy a tehergépkocsi vezetője szabálytalanul került ki egy álló személygépkocsit s eközben áttért az uttest baloldalára, ahol a szabályosan közlekedő autóbusznak ütközött. a tehergépkocsi vezetője ellen, aki maga is súlyosan megsérült eljárás indult. /mti/

--

- v 36 -

NA 2000

bb 51. szovjet vendégek a legfelsőbb bíróságnál

tf/tm/1l la

1972. augusztus 9.

a hazánkban tartozkodó szovjet jogász-küldöttség élén a. f. gorkin-nal, a szovjetunió legfelsőbb bíróságának elnökével szerda délután ellátogatott a legfelsőbb bírósághoz, ahol a két ország legmagasabb bírói fórumának vezetői között tapasztalatcsere-megbeszélésekre került sor.

dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke tájékoztatta a vendégeket - egyebek között a magyarországi igazságszolgáltatást is érintő újabb alapvető jellegű jogszabályokról, így az alkotmány módosításáról, a nemrégiben elfogadott bírói és ügyészi törvényről. tájékozódhattak a szovjet jogászok arról, hogy hazánkban a bírászkodás fokozottabb egységesítését a törvényesség további szilárdítását is szolgálja a legfelsőbb bíróság új szervezeti felépítése. szó esett az új eljárási törvények előkészületeiről. ezeknek a jogszabályoknak jellemzői közé tartozik majd, hogy egyszerűsítik a bírói eljárást és fokozottabban segítik az igazságszolgáltatás demokratizmusát, a jogalkalmazásnak a társadalom, a szocializmus érdekében való hasznosítását. dr. szakács ödön ismertette a legfelsőbb bíróság feladatait, nevezetesen azt, hogy itélkezik a hatáskörébe tartozó ügyekben, hozzá tartozik az összes bíróságok elvi irányítása, hogy az itélkezés országosan is egységes legyen. részt vesz számos jogszabály előkészítésében, új szabályok megalkotásának kezdeményezésében s bírának egy része jogirodalmi és egyetemi oktatói tevékenységet is kifejt.

a megbeszélésen a. f. gorkin ismertette a szovjetunió legfelsőbb bíróságának működését s a delegáció tagjai közül a. g. bondor a belorussziai legfelsőbb bíróság elnöke tájékoztatást adott az ebben a szocialista köztársaságban működő bíróságok tevékenységéről. /mti/

--

- 37 -

19.45/1l

NA 2000

bb 53. személygépkocsi és motorkerékpár összeütközése

i ms/tm-ju la

1972. augusztus 9.

szerdán este negyed hét tájban a hengermalom utca és a budafoki út sarkán összeütközött egy személygépkocsi és egy motorkerékpár. a mentők a motorkerékpár vezetőjét, zsigmond józsefet súlyos sérüléssel az 1-es számú sebészeti klinikára szállították.

205

— 38 —

— VEGE —

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1972. augusztus 10.

bb 50. Ülést tartott a minisztertanács

um cz

1972. augusztus 10.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének a beruházási egyensúly érdekében szükséges intézkedésekről előterjesztett jelentését. a minisztertanács korábban már határozatot hozott a beruházások tervezésének, szervezésének és kivitelezésének kérdéseiről, amely előírta, hogy a iv. ötéves terv előirányzataihoz képest a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek és a tanácsok által felvetett többletigényeket felül kell vizsgálni. a beruházási egyensúly javítása érdekében az eddig megtett intézkedések során elhalasztottak több ez évi kezdésre tervezett nagyberuházást, csökkentették a beruházással kapcsolatos állami támogatások mértékét, a vállalatok részére pedig megszigorították a hitelezési feltételeket. ezek az intézkedések már kedvezően éreztetik hatásukat, nagyobb pénzügyi fegyelmet teremtenek, egyben fékezik a következő évek beruházásainak növekedését.

a minisztertanács a jelentést és a javaslatokat jóváhagyólag tudomásul vette. felhívta a minisztereket, az országos hatáskörű szervek és a tanácsok vezetőit, hogy a beruházási egyensúly javítására tegyenek további intézkedéseket, amelyek a már folyamatban lévő beruházások befejezését meggyorsítják, s hozzájárulnak a népgazdaság kiegyensúlyozott fejlődéséhez.
/folyt.köv./

- 1 -

14.55/um

bb.50. /ülést tartott.....folyt./um

a kohó-és gépipari miniszter előterjesztése alapján a kormány jóváhagyta a magyar-szovjet építő-, utépitő és kommunális gépgyártás területére vonatkozó gyártásszakosítási és műszaki-tudományos együttműködési egyezményt. a két ország közötti megállapodás elősegíti a termelés hatékonyságának növelését, a termékek minőségének javítását, valamint az építő-és utépitő gépek, továbbá az építőanyagipari berendezések új gyártmányainak előállítását.

a külkereskedelmi miniszter a kormány elé terjesztette a külföldi hivatalos kiállítások 1973. évi programját és az 1974. évi program tervezetét. a minisztertanács megállapította, hogy a külföldön rendezett kiállítások külkapcsolataink fejlesztésében politikai és gazdasági szempontból egyaránt hasznos szerepet töltenek be, s az előterjesztést jóváhagyólag tudomásul vette.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány határozatot hozott hazánk részvételéről az egyesült nemzetek élelmezési és mezőgazdasági szervezete, a fao európai regionális konferenciájának münchenben szeptember 18-23. között sorra kerülő ülészakán.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mt1/

--

- 2 -

14.58/um

NA 192

M.T.I

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 10.

bb. 1. a tanács, a népfront és a lakosság együttműködése a 11. kerületben

t don-hi/il hgy

1972. augusztus 10.

együttműködési megállapodást kötött csütörtökön a 11. kerületi tanács végrehajtó bizottsága és a kerületi népfront-bizottság. a dokumentum szerint a tanács és a népfront elsősorban a közéleti munka területén, a város- és a művelődéspolitikában fejt ki közös tevékenységét.

a két testület összehangoltan segíti a tanácstagok lakóterületi és rétegpolitikai tevékenységét. a lakóbizottságok összetételének javításával arra törekednek, hogy a lakóbizottságok alkalmasabbá váljanak a helyi politikai, társadalmi feladatok, a lakossági érdekek képviselésére, a szocialista együttélés erősítésére, a lakóközösségek formálására, a lakosság aktivitásának fokozására.

a tanács és a népfront a jövőben is a nyílt várospolitika jegyében kíván együttműködni a lakossággal. a két szerv különös gondot fordít arra, hogy a lakosság képviselőinek véleményét is kikérve döntsenek egy témában.
/folyt.köv./

NA

- 1 -